

si mylně zákon, považoval zúčastněnou stranu za osvobozenou od předložení průkazu způsobilosti po rozumu právě cit. zákonného ustanovení a udělil jí v pořadí instančním koncesi, bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 11.447.

Pojištění pensijní: K výkladu pojmu »služby kupecké« podle zák. č. 20/1910 ř. z. a 89/1920 Sb.

(Nález ze dne 29. září 1934 č. 15.802/31.)

Prejudikatura: Boh. A 4112/24.

Věc: Rudolf K. v P. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

Důvody: Výměry Zemské úřadovny I. Všeobecného pensijního ústavu v Praze z 26. června 1924 byla Ema H. v zaměstnání u firmy Rudolf K. v P. prohlášena za pojištěním povinnou podle zák. č. 1/1907 ř. z., cís. nař. č. 138/1914 ř. z. a zák. č. 89/1920 Sb. od 1. listopadu 1922 resp. od 1. ledna 1924 a předepsány připadající na ni pojistné premie.

Odporu st-lově zsp v Praze rozhodnutím z 18. listopadu 1925 nevyhověla, poněvadž bylo konaným šetřením zjištěno, že Ema H. byla zaměstnána prodejem zboží v uzenářském závodě, pokud se týče též ve filiálce hlavního závodu objednáváním a přijímáním zboží, prodáváním jeho a inkasováním peněz. Konala tudíž kupecké služby ve smyslu zák. ze 16. ledna 1910 č. 20 ř. z. (§ 1 odst. 2 lit. b) pens. zák. č. 89/1920 Sb.).

V odvolání uvedl st-I, dovolávaje se nāl. Boh. A 4112/24, že jmenovaná, zaměstnaná jako krámská, nevykonávala kupeckých služeb ve smyslu zák., ježto neměla vyššího školského vzdělání; vykonávala prý všechny práce jako mytí pultu, zametání, různé pochůzky, ohřívala zboží hostům, předávala kontrolní pokladnou hostům lístky, nenabízela však ani nevychvalovala zboží a nenutila ke koupi jeho.

Nař. rozhodnutím nevyhovělo min. soc. péče podanému odvolání z těchto důvodů: Ema H. byla během sporné doby zaměstnána z počátku v hlavním závodě firmy R. K. převážně při prodeji uzenářského zboží a od 28. ledna 1924 do 12. září 1924 vedením filiálky firmy v . . . Podle zprávy magistrátního okresního z 28. října 1926 jedná se v daném případě o velkouzenářství; v závodě R. K. bylo prodáváno, jak patrně z výpovědi svědkyně A. F., zboží v mnoha různých druzích, jakostech a cenách. Vedle Emy H. byla v hlavním závodě zaměstnána ještě 1 prodavačka a 1 učednice, z počátku 2 prodavačky a 1 učednice, a též zaměstnavatel sám a jeho choť byli pravidelně v obchodě osobně činnými. Ve filiálce v . . . činila denní tržba přibližně 300—600 Kč denně. Ema H. byla ve filiálce zaměstnána rovněž prodejem různých druhů zboží, denně objednávala a přijímala z hlavního závodu zboží, vedla knihu příjmu zboží a odvedených peněz a prováděla vyúčtování inkasovaných peněz podle váhy prodaného zboží. K ruce měla přidělenou jednu

uředníci. K pracím E. H. konaným jest vzhledem k rozsahu závodu st-łova nutně zapotřebí určitých znalostí, kupecké zdatnosti a pohotovosti, takže práce ty dlužno kvalifikovati jako služby kupecké, zakládající podle ustanovení § 1 odst. 2 lit. b) zák. č. 89/1920 pojistnou povinnost. Manuální práce E. H., spočívající v obstarávání úklidu a udržování čistoty, zaujímaly jenom nepatrnou část celkové její pracovní doby a nemění proto ničeho na celkovém rázu její činnosti.

O stížnosti uvážil nss toto:

Stížnost nepopírá správnost skutkového zjištění žal. úřadu stran úkonů Emou H. prováděných, obrací se však proti závěru z těchto zjištění učiněnému. Na sporu jest tudíž otázka, zdali činnost Emy H., jakožto prodavačky v hlavním a pobočném závodě st-łově, jak shora byla uvedena, lze hodnotiti za činnost podřízenou, jejíž vykonavatelé se nepovažují za obchodní pomocníky ve smyslu zák. ze 16. ledna 1910 č. 20 ř. z., či dlužno-li jí uznati za službu kupeckou ve smyslu cit. zák., zakládající podle § 1 odst. 2 lit. b) pens. zák. č. 89/1920 Sb. pojistnou povinnost, jak tvrdí žal. úřad.

Nss vykládáje pojem služby kupecké, vyslovil již v nál. Boh. A 4112/24 a v četných nálezech jiných, že službu kupeckou podle zák. o obchodních pomocnících rozuměti jest ony osoby, jež vyžadují určitého výcviku, určité znalosti a pohotovosti, tedy toho, čemu se v mluvě obchodní říká kupecká zdatnost. V cit. nál. také vysloveno, že ne každý živn. odbyt zboží je službou kupeckou, nýbrž že je jí pouze ten, jenž vyžaduje svrchu uvedené kupecké zdatnosti; tam, kde na příklad je potřeba kupujícímu poraditi, vysvětliti jakost zboží jemu nabízeného, vychvalováním teprve ke koupi ho přiměti a pod., tam zajisté prodavač určitý stupeň oné obchodní zdatnosti míti musí a v těch případech půjde o služby kupecké. Zdali činnost toho kterého zaměstnance oné kupecké zdatnosti vyžaduje či nikoli, je v konkrétním případě skutkovou otázkou, jejíž zodpovědění závisí na různých okolnostech faktických.

V daném případě jde o dvě období, a to o dobu od 1. listopadu 1922 do 27. ledna 1924, kdy byla E. H. zaměstnána v hlavním závodě, a o dobu od 28. ledna 1924 do 12. září 1924, kdy pracovala ve filiálce.

Co se týče prvního období (zaměstnání v hlavním závodě), opřel žal. úřad svůj výrok o pojistné povinnosti tohoto zaměstnání o to, že zboží bylo prodáváno v mnoha různých druzích, jakostech a cenách a že šlo o velkouzenářství. Nss však nemohl seznati, že by závěr žal. úřadu měl v tomto zjištění dostatečný podklad, resp. že by z něho logicky plynul, neboť ovládnutí druhů, cen a jakostí uzenářského zboží podle životních zkušeností žádných zvláštních odborných znalostí nebo výcviku nevyžaduje, ježto jde o běžné zboží denní spotřeby, známé jak co do druhu, tak i jakostí a cen téměř každému konsumentu a zvláště hospodyním. Pokud pak žal. úřad poukazuje také na rozsah podniku tím, že označuje jej jako velkouzenářství a uvádí, že v něm byly zaměstnány i jiné osoby, nemá okolnost tato, byť i padala též v úvahu, sama o sobě toho významu, že by pracím jinak podřízeným vtiskla povahu služeb kupeckých; i v největších závodech obchodních mohou při prodeji býti zaměstnány osoby, které kupeckých služeb nekonají, na příklad proto, že prodávají stále stejné druhy zboží, stejné jakosti a stejné ceny. Okolnost konečně, že zaměstnavatel sám a jeho choť byly

pravidelně v obchodě osobně činnými, není — pokud tím nechtěl úřad toliko poukázat na rozsah závodu — vůbec žádným kriteriem pro kvalifikaci zaměstnání Emy H. jako konání prací kupeckých.

Pokud jde o zaměstnání její ve filiálním závodě, platí o důvodu, že byla zaměstnána rovněž prodejem různých druhů zboží, to, co shora řečeno. Nss však nemohl uznati, že by i ostatní v nař. rozhodnutí uvedené okolnosti dostatečně ospravedlňovaly závěr žal. úřadu, neboť objednávání a přijímání zboží z hlavního závodu a vedení záznamu o tom jeví se pouhou evidencí potřebného uzenářského zboží, k níž žádné zvláštní obchodní zdatnosti není třeba, když nejde o samostatný závod a organisace provozu jak v hlavním závodě, tak i ve filiálce je jednotná a přísluší majiteli celého podniku; že by Ema H. byla příslušela nějaká pravomoc v tom směru, že by samostatně filiálku řídila a v ní konala funkce, které jinak koná majitel živnosti, žal. úřad netvrdí a ze spisů správních také patrné není. Z těchto se podává, že Ema H. odváděla ať již denně, nebo 2 až třikrát týdně stržené peníze st-li; avšak i v tom, jakož i ve vedení záznamů o tomto příjmu nelze po názoru soudu shledávati činnost, jež by vyžadovala zvláštní kupecké zdatnosti.

Nař. rozhodnutí slušelo proto zrušiti podle § 6 zák. o ss.

Č. 11.448.

Pojištění pensijní: I. Advokátní koncipienti podléhají pojistné povinnosti podle zák. č. 26/1929 Sb. — II. Ustanovení § 878 o. z. o. nelze použiti na otázku této povinnosti.

(Nález ze dne 29. září 1934 č. 5796/32.)

Prejudikatura: Boh. A 10.353, 10.354, 10.416, 10.590/33.

Věc: JUDr. Karel L. v P. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem z 26. června 1931 nevyhověl zem. úřad v Praze odvolání st-lovu z výměru úřadovny A Všeobecného pensijního ústavu v Praze z 9. ledna 1930, jímž byl st-l ve svém zaměstnání advokátního koncipienta u Dra E. S. v Praze uznán za povinna pensijním pojištěním od 1. ledna 1929.

Nař. rozhodnutím nevyhovělo min. soc. péče dalšímu st-lovu odvolání a potvrdilo v odpor vzatý výměr z těchto důvodů: Pojistná povinnost pensijní kandidátů advokacie plyne z ustanovení § 1 odst. 2 pens. zák. č. 26/29 Sb., podle něhož podléhá pojištění každá osoba, zaměstnaná v Čsl. republice trvale, na základě smluvního poměru služebního pracemi převážně duševními. Cit. pensijní zákon nemá obdobného ustanovení jako dřívější pensijní zákon, který výslovně vyjímal kandidáty advokacie z pojistné povinnosti. Z ustanovení § 1 odst. 1 bodu 2 pens. zák. č. 26/1929 Sb., kde se mluví o kancelářských zaměstnancích advokátů, neplyne výluka kandidátů advokacie z pojistné povinnosti, ježto cit. ustanovení v demonstrativním výpočtu kategorií zaměstnanců, podléhajících pojistné povinnosti pensijní, mluví vůbec jen o zaměstnancích kancelářských, stejně jako ustanovení bodu 1 téhož paragrafu a od-